

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisorii nefrancați nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămită.

N°. 138.

Vineri, 21 Iunie, (3 Iuliu).

1885.

Nou abonamentă

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Iuliu st. v. 1885 se începe unu nou abonamentă, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinatori ai fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unu an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unu an 40 „

NB. Prețurile acestea le-amă fixată spre a ușurâ abonanților noștri din România plata abonamentului, fără a mai socoti agiulă.

Rugămă pe domni abonenți, ca să binevoiască a-și reînoui de cu vreme abonamentul, ca să nu se întrerupă expedițiunea diarului.

Domni ce se voră abonă din nou să binevoiască a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Brașovă, 20 Iunie (2 Iuliu) 1885.

Cum au răspuns bărbaii luminați ai națiunii noastre la apelul presei? Ce și cum au lucrată ei dela 1879 și până aci?

Să ne încercămă a răspunde la aceste întrebări, ce le-amă sulevată într'unul din numerii trecută.

Intre bărbaii luminați ai poporului nostru ocupă fără îndoie la locul întâiu prelații noștri, căroră le-a încredințată provedința și poporul paza asupra biserice și a școlilor noastre.

Dacă presa noastră națională a înțelesă la 1879 pe deplină greutatea situațiunii poporului nostru, atunci putemă susține cu aceeași siguritate, că nici Archiereilor noștri nu le-a rămasă ascunsă marele pericolă, de care era din nou amenințată biserica și școla română prin uneltirile de maghiarisare ale guvernului și ale dietei din Pesta.

Scimă cu toții destulă de bine că la 1879 guvernul și dieta maghiară au ruptă — cum dișe Mocsary Lajos — cu politica ce a aflată expresiune în legea de naționalități adusă de corpurile legiuitoră la 1868, introducândă în modă forțată studiul limbei maghiare în școlile populare ale Nemaghiarilor.

Este, credemă, de folosă a ne reaminti în aceste momente vederile de atunci ale Archiereilor noștri asupra situațiunii.

În reprezentațiunile, ce le-au așternută Prea Sânișele Loră la 1879 tronului suntă destulă de clară exprimate aceste vederi.

Găsimă următorul caracteristică pasagiu în reprezentațiunea așternută Maiestății Sale de către Archiereii biserice române unite.

„...Pentru hierarchia noastră eclesiastică limba română este cestiune de viață. condiți sine qua non, prin urmare totă ce amenință și periclităză limba biserice noastre, limba română, amenință și periclităză totodată ierarchia, biserica noastră. Dacă noi față cu pericolulă acesta amă fi indiferenți, atăta ar însemnă cătă a ne face trădătorii bisericei noastre, ceea ce și numai a presupune ar fi păcată cumplită, să nu țicemă atentată saciligă.“

Nu cu mai puțină îngrijire în viitoră se

esprimă și reprezentațiunea bisericei române greco-orientale cu privire la introducerea forțată a limbei maghiare în școlile noastre populare țicândă între altele:

„Nisuițele de maghiarisare, manifestate atătă de viu încă de multă au produsă îngrijiri între credincioșii bisericei noastre; și deorece biserica noastră are caracteră națională, proiectulă de lege a mărită între credincioșii bisericei noastre amintă îngrijire într'atăta, încătă ei reprivindă la încercările analoge întreprinse cu vre-o câteva țeci de ani înainte se temă, că proiectulă din cestiune este pe tărâmulă legislațiunii unu nou începută ală nisuițeloră, cari avă de scopă a aduce la împlinire cu ori ce preță maghiarisarea și cari în decursulă dezvoltărilor ulterioare potă luă direcțiunea, prin care întrebunțarea liberă de pân'acum a limbei noastre naționale în viața publică, în comunele și'n bisericile noastre, încetulă cu încetulă să fie eschisă cu totulă.“

Ătă dăr cătă de bine au înțelesă Archiereii noștri la 1879 pericolulă noiei situațiunii.

De atunci și până aci au trecută șese ani și amă ajunsă cu nisuițele de maghiarisare „încetulă cu încetulă“ la kulturegylet-ulă din Clușiu, la schimbarea numeloră române țărănescă pe unguria lui Banffy, la împărțirea de premii și ajutoare de stată, cu încungiuirea autorității bisericescă, între dascalii și preoții noștri, pentru „patriotică“ neglijare a intereseloră limbei române și la pretensiunea șovinistică, ca să se casseze tôte școlile noastre românescă ce nu corăspundă aceloră nisuițe.

Va să țică în cești șese ani din urmă relele s'au potențată. Limba noastră română, dela care — țiceau archiereii — depinde nu numai esistența naționalității, ci chiar și esistența bisericei noastre, este din ce în ce mai multă prigonită și amenințată.

Se punemă acum mâna pe consciință și să ne întrebămă, dacă faptele și întrăga atitudine, în parte și în generală, a archiereilor noștri în cursulă celoră șese ani din urmă corespunde séu nu afirmăriloră și asigurăriloră, ce le-au făcută în reprezentațiunile loră dela 1879?

Nu face din contră atitudinea prelaților noștri români peste totă luată impresiunea ca și când — Dómne teresce — ei ară fi devenită indiferenți față cu nenumăratele pericole, ce amenință necurmată naționalitatea și biserica noastră?

Politica esternă a lui Salisbury.

Până acum, noulă minsteră englesă n'a publicată nici unu programă privitoră la politica esternă. Cu tôte acestea din enunțările ce au pătunsă în publicitate, putemă judeca încâtva, că ce planuri și intențiuni nutresce Salisbury în această privință. Mai întăiu vrea să recăștige Angliei încrederea de care se bucura mai înainte în statele streine, să arate că Anglia nu e lipsită nici de curagiu nici de putere și că e gata a întâmpina ori ce nevoiă cu firmitate și cu hotărâre. Cu deosebire va căuta Salisbury să mbunătățescă relațiunile cu Germania, Austro-ungaria și Turcia, ca prin această să se resolve tôte cestiunile pendente, și anume deocamdată cestiunea egiptenă și afgană. Guvernulă conservatoră pretinde în Egiptă libertate de acțiune, amăsurată îndatoririloră și responsabilității sale. Ideea protectoratului englesă însă e desaprobată de Europa, pentru ca să se potă aduce o înțelegere și cu Franca. Relațiunile cu Rusia atărnă de mersulă tractăriloră în cestiunea afgană: se vorbesce că Anglia vrea să

niță definitivă și se va și asigura, dar altfelă de cum a voită ministrulă Gladstone, așa ca nici acum nici în viitoră să nu se mai țecă peste ea.

Afacerea Mr. Kelley.

Guvernulă Americăi de nordă desemnase pentru postulă de ambasadoră în Viena pe Mr. Kelley. Diarele austriace îndată după această aduseră șcirea, că guvernulă vieneză a refusată a primi această numire, sub cuvântă, că Mr. Kelley a fostă respinsă și de guvernulă italiană, fiindcă într'ună discursă ală séu atacase aspru familia regală a Italiei; că prin urmare relațiunile amicale dintre Austria și Italia pretindă, ca nici cei din Viena să nu'ă primăscă. După cele mai nouă șciri însă, guvernulă vieneză n'a respinsă formală numirea lui Mr. Kelley ca ambasadoră în Viena, dar nefiindă agreată aci, guvernulă nord-americană s'a vedită silită să abțică singură dela această hotărâre. Chiar diarele americane au scrisă cu vehemență în contra lui Mr. Kelley, țicândă că nedestornicia ce a dovedită comițândă nenumărate greșeli este o dovadă, că nu e calificată pentru cariera diplomatică.

Românii și Ungurii.

Intr'ună articolă, pe care l'amă reproduș în țilele trecute în fôia noastră, „Românulă“ se ocupa de starea politică a Româniloră din statulă ungară, accentuândă cu deosebire spasmiile de maghiarisare ce i-au cuprinsă pe Ungurii. „Nemzet“ a răspunsă la acestă articolă cu multă amărăciune, fiindcă adevărulă l'a supărată cumplită. „Românulă“ însă revine asupra cestiunii, scriindă în primulă Bucuresci dela 18 Iuniu:

În colonele acestui diară, amă încercată să stabilimă între poporulă română și celă maghiară o bună și frățescă înțelegere, pledândă pentru o sinceră alianță a loră, rădămată pe principiulă democratică și ală egalei îndreptățiri naționale. Tôte încercările noastre zadarnice au fostă.

Ungurii, pitulați suptă aripele camarilei din Viena și apărați de baionetele Germaniloră austriaci, se consideră ca și când ară fi o mare putere europenă și voră să ne distrugă în vechiulă nostru pământă. Pe această cale nu mai începe nici o discuțiune, și față cu stindardulă maghiarismului, datoră suntemă noi 10—14 milioane de Români să arborămă mai multă ca ori când drapeulă românismului pe care cu credință, cu statornică și cu vrednică ținuți suntemă cu mică, cu mare, să-lă apărămă.

Nu e chemarea noastră ca, în colonele înguste ale unui diară, să facemă studii istorice spre a convinge pe cei dela „Nemzet“, că Români au avută o boerime, o aristocrațiă, o nobilime séu că n'au avută. Acestă cestiune o lasămă istoriciloră și academicianiloră ca s'o lămurăscă. Noi însă, ca țiaristi, le aducemă aminte veciniloră Ungură vorba Româniloră, „că cine sémână vântă, furtună va culege.“ Vântă au sémănată Ungurii până la 1847 și la 1848 furtună au culesă. Nici o țără din lume nu e atătă de bogată în furtuni ca Transilvania, unde Ungurii începândă de pe la 1443 vântă au sémănată într'una și totdeuna furtună au secerată.

Sistema reprezentativă, continuă „Românulă“, n'a fostă nici odată cunoscută de Ungurii: înainte de 1848 a fostă celă mai violentă regimă aristocratică-feudală, dela 1867 încôce regimă aristocrată-plutocrată. Democrată nici odată n'a fostă Ungurulă. Dacă e vorba de dreptulă istorică ce-lă au ei asupra Transilvaniei, după cum țice „Nemzet“, acesta a încetată din țiaua când la Dobrițină în 1849 au detronată casa Habsburgiloră și au fostă cucerită prin armele Româniloră, Croațiloră și Rușiloră. Dominațiunea absolutismului austriacă dela 1850—1861 a curmată orice continuitate de dreptă istorică. Marea majoritate a populațiunii

Ungurii revenind la putere au înființat sistemul de guvernământ - plutocrat și, uniți cu jidovii emancipați, au înlăturat pe Români dela drepturile lor politice în Transilvania. Ba au mers mai departe Ungurii: la actul de încoronare din 1868, ei au îngenuchiat la picioarele stegurilor ungurești emblemele României, susținându că acesta are să formeze Ungaria, conform „dreptului istoric unguresc.” „Românul” încheie astfel:

Tot așa s'a procedat și la esoposiunea din Pesta, unde a fost vîrit Statul român între Bosnia și Herzegovina, ca și când elu tributaru al Ungariei ar fi.

Numai din analizarea faptelor ne putem lumina asupra tendințelor Ungurilor față cu nemul nostru.

Pentru ei, Statul român e un spin în ochi, și pentru a-lu submina au întins frul agitațiilor până în mijlocul Bucureștilor.

Bisericele și școlile reformate ungurești din România își exercită în deplină libertate cultul lor, și în organizarea lor actuală ele mergu atât de departe, încatu fac parte din diecesa reformată a Transilvaniei și stau supt jurisdicțiunea episcopului și a consistoriului din Clușiu.

Cam pe la începutul unei curente s'a intrunit la Clușiu conventul său așa numita adunare generală anuală a Ungurilor de religie calvină din diecesa Transilvaniei, și la care au participat și deputații comunităților bisericesti și scolare maghiare din România.

Cu aceea ocaziune, venind în discuțiune organizarea comunităților maghiare de religie calvină din țară, episcopul Szasz Domokos a propus, ca ele să se organizeze într'o diecesă cu centrul în București. Preotul calvin din capitala României să fie, în calitate de protopop, autorizat de a avea dreptul de control și de inspecțiune asupra lor, rămânând jurisdicțiunea potestății supreme eclesiastice neatinsă ca și până acuma în mâna episcopului și a consistoriului maghiar din Clușiu. Propunerea a fost trimisă la o comisiune, care la adunarea viitoare își va da părerea asupra ei.

Diarele maghiare atacă cu înverșunare propunerea menționată și stăruiesc pentru a menține un status quo, pentru cuvinte că numai în starea actuală de lucruri școlile ungurești din țară pot sta sub egida bisericilor și numai astfel cursurile se vor pute face și pe viitor în limba maghiară. Din momentul însă, dicit numitele diare, în care comunitățile bisericesti ar rupe legăturile lor directe cu Clușiu, guvernul român ar fi îndreptățit a-și exercita dreptul de supraveghere, și elementul maghiar din România ar fi espus primejdiei de românizare.

În fruntea acestei agitații cu tendință d'a provoca și în țera românească o cestiune de maghiarism se află »Bukaresti Hirado,« care insistă ca maghiarii, și în special cei din Clușiu, să contribuie pentru cei de aici cu ajutoare bănesci, ca să-și potă ridica școlile lor naționale la nivelul școlilor luterane germane din țera românească și ca să constituie aici un puternic element pentru maghiarismul.

În fața acestor agitații și fapte ale Ungurilor, nu înțelegem supărarea celor dela »Nemzet,« cari cunosc bine proverbul »ce ție nu-ți place altuia nu face.« Ministrul Ungariei, d. Tisza, al cărui autorizat organ este »Nemzet,« dăca mai deunăzi la Oradea-Mare că, decă Ungurii se vor prăpădi, fanatismul lor îi va omori.

Prin urmare, cu omul fanatic și îngâmfat nu e

chipu d'a te putea înțelege. D'aceea Românii datorii sunt d'a opune acțiunei de maghiarizare o puternică reacțiune de conversare și luminare a neamului românesc. D' aceea, ori cătu ar striga Ungurii dela »Nemzet,«, Românul va rămănea totu Român.

SCRILE DILEI.

»Corespondenței politice« i se scrie din București următoarele: „Într'unu consiliu de ministrii ținutu zilele acestea s'a pus cestiunea: ce măsuri ar trebui luate față cu Ungaria pentru ca guvernul din Pesta să admită din nou importarea de rîmători din România. Unul dintre membrii cabinetul a propus, ca România să închidă otarele pentru mărfurile din Ungaria, încatu numai pe Dunăre seu pe la Ițcani să potă fi importate în România. Propunerea a cădutu și cabinetul a hotărît a trimite unu delegat, la Pesta, spre a lua o înțelegere în această privință cu ministerul ungaru, și numai după ce negocierile n'ar avea nici unu rezultat, guvernul român să ia măsuri de represalii.“

—0—

În ținutul Sebeșului rēversările apelor pricinuite de ploii au făcutu stricăciuni enorme. De asemenea peste Reghinul săsesc s'a descărcat în săptămăna trecută o furtună ne mai pomenită, fiindu trăsniți doi omeni. În Aiud vijelia a desrădăcinat arbori și a ruptu coperișe dela case.

—0—

Espropriările pentru construirea căii ferate Murēșu-Ludoșu au începutu, plătindu-se holdele de categoria întâiu cu 100 fl., cele de a doua cu 40 fl. de juger de cătră societate.

—0—

Neoașul Maghiar contele Gotthard Kun a promis institutorului ev. reform. din Hasdat unu adaus de 100 fl. anual la lēfă, dacă va dovedi progres în limba maghiară cu elevii săi.

—0—

Duminecă s'a comis în Alba-Iulia unu omor. Doi Români tinei ajunseră la cērtă din cauza unei piese de danț ce avea să cante lăutarii. Unul din ei, o slugă, străpunse pe celălaltu cu unu cuțit în braț și în peptu, rānindu-l de mōrte.

—0—

Ministerul român, mișcat de suferințele populațiunii rurale din județele Tecuciu și Covurluiu, a decis a i se distribu meu, pe care ilu va plăti, conform legii, împreună cu contribuțiunile, scrie „Românul.“

—0—

„Românul” comunică, că linia între Cămpina și Comarnic se restabilitu.

—0—

Sinaia va fi legată printr'o nouă cale ferată cu Tergoviștea, din cauză că linia Prahovei e espusă deselor stricăciuni vēra.

—0—

În „Intransigent” face Rochefortu cunoscutu, că a aflatu dela unu amic al său ce a venit din Egiptu, că francesul Olivier Pain, unul din adjutanții Mahdiului, ar fi fostu morit. Rochefort crede, că omorul s'a comis la indemnul colonelului engles Schmidt. Omorul s'a comis, dăce Rochefort, înainte de a fi trimis consulu generalu Baring telegrama pentru anularea manifestului, prin care colonelul Schmidt pusesse

un preț de 100 punți sterlingi pe capul lui Pain. Guvernul englesu va numi o anchetă să cerceteze casul.

—0—

Guvernul sērbesc a ordonat o urmărire generală a bandelor de tâlhari, ce cutieră Serbia, de cătră gendarmeria și miliția. În cercul Rudnicu au fost prins 32 de tâlhari, cari au comis 47 de omoruri și multe jafuri. Dintre tâlharii, cari au jăfuitu poșta din Pozarevațu, s'au prins 4 Tâlharii pândiseră bani. adunați din dări, ce erau să fie trimiși la Belgradu în sumă de 10,000 de galbeni. La Drina apară bande noue.

Conferința Sērbilor la Zombor.

Duminecă în 28 Iunie n. Sērbii au ținutu în Zombor o imosantă conferință, la care au luat parte 266 de reprezentanți ai poporului sērbesc. Conferința a fost animată de adevērate sentimente naționale; se vede că »politicii practici,« »politicii de interese« au unu trist viitor. Sērbii s'au convinsu, ca nu e chipu d'a o scote la cale cu Magnarii, decatu făcēndu politică națională, apērandu-și strinsu uniți drepturile lor. De geaba se încercă »spiritualul» raportu al lui »Pester Lloyd» să scadă din însemnătatea conferinței, și ori cătu ar căuta jidovii dela fōia pestană să-și inee amărăciunea făcēndu față veselă, caracterul conferinței rămănea național și face onōre Sērbilor. »Politicii noștri practici și de interese» ar pute lua esemplu, cum își sciu apēra Sērbii interesele lor bisericesti și cum sciu răspunde celor ce voescu să stīrbescă autonomia bisericei sērbesci.

Ce dorește poporul sērbesc? întrebă în conferință poetul sērb și redactorul fōiei »Bacivanin,« Demetriu Popovic. Dorește curățenia credinței sale, dreptul de a-și alege liberu pe capul bisericești, de a-și administra independentu școlile și fundațiunile sale, acesta e dreptul poporului sērbesc, dăce Petrovic, care ceti apoi următorul »Proiectu de conclusu»:

»Reprezentanții întregului popor sērbesc din țērie corōnei S-tului Stefanu adunați la conferință în Zombor la 14 Iunie v. declară:

1. Că ei vor reprezenta și vor lupta pentru susținerea curată și nefalsificată a autonomiei naționale-bisericesti, ce i s'a datu poporului sērbesc prin articuli de lege XXVII din 1790/91, XX din 1848 și IX din 1868 și s'a garantat prin privilegii preinalte și a cărei exercitare e incredințată organului supremu autonomu, congresul național-bisericesc sērbesc, care are de a apēra drepturile poporului sērbesc, de a alege liberu pe Metropolitul, de a regula și administra independentu afacerile bisericesti și scolare precum și fundațiunile.

2. cu adēncă durere ei vēdū și simțesc, că dela congresul din a. 1879 până astăzi viēta autonomă s'a violat în paguba biserice și poporului și a ajunsu într'o situațiune tristă; ei așteptă așa dē, ca congresul național sērbesc convocat la 1 Septemvre st. v. la Carovițu să stăruiască cu tōte mijlocele legale ce i stau dispoziți, ca să se facă imposibilă — spre liniștirea poporului sērbesc — orice periclitare a autonomiei și violare a dreptului de liberă alegere a Metropolitului.

3. că ei vor redă școlilor poporale caracterul lor curat naționalu poporalu de mai înainte și pe aceste ilu vor apēra.

4. că vor lucra pentru ridicarea preoțiimii și a învățătorilor atât în privința morală cât și materială.

5. că își țin de slantă datorința a lucra într'acolo, ca în fiecare congresu bisericesc să se trimetă numai astfel de deputați, cari vor primi pe deplin tōte aceste puncte și cari vor oferi deplină garanți, că vor reprezenta și vor elupta aceste puncte.

FOILETON Ū.

Sēmzēenele în Sucēva.

V'am promis a face o călătoriă pela sate în Bucovina, ca să mă informez de sunt adevērate cele ce s'au scris în »Gazeta.« Aflați decă că călătoresc. Dēr se mă scusați, că înainte de ce voi spune despre cele ce am aflatu pela sate — voiesc a vē spune despre visita mea pela mănăstirile din Bucovina.

Am începutu cu mănăstirea St. Gheorghe din Sucēva, unde se află relicviile St. mucenicu Iōnū Novi și care biserică se numesce și St. Iōnū, unde am fostu așa de bine primitu — după cum v'am spus. — De astădată n'am mai avut poftă de a trage la mănăstire ca să n'o pățescu mai rēu decatu întâeși dată și acēsta numai din simpla cauză că era hramul (patronul) bisericei seu mai bine să dăca a S-tului, adecă ziua de 2 (14) Iunie a. c. M. M. Iōnū celū nou. În ziua acēsta vine multă boerime din România, ca să se inchine la aceste sante locașuri și părintele Darie nu rămănea fără de-a nu numără căți-va gālbenasi de cei cu zimțu. Dela unu timp încōce boerimea noastră din România și-a mai potolit dorul de a vizita mănăstirea, din cauză că faranonul, adecă administratorul Turturică și părintele Darie s'au purtat pre mojișcesce cu bieții creștini.

În anul acesta însă cine a venit va pomeni cătu va trăi, așa de bine au fostu primiți boerii din România, și acēsta numai din cauză că Ministrul Nacu, care înlocuia pe Sturdza a trimesu părintelui Darie scirea, că subvențiunea acestei biserice s'a suprimat. — Ministrul cultelor și Instrucțiunii publice din București da anul o subvențiune — unii dăcă 650 de galbeni — ca părintele Darie să aibă cu ce primi pre oșpeți și să facă reparaturile cerute. Reparaturi nu s'au făcutu, oșpeții au fostu totdeuna alungați. Am la mână atătea casuri, cari, dacă le-asu publică, ar face ca părintele Darie să nu apară ca unu superioru al mănăstirei, ci ca unu gheșeftaru murdaru din semința lui Israilu.

Boerii noștri din România au adus fiecare lumânări de cēră albă și bănișori pentru spāsire de pēcate. Nimeni nu se interesă de ei; faraonul Costachi Turturică umbla la delu la vale — făcēndu rolul de spionu ca să cunoscă care-i mai bănosu. Nu esagerez, fiecarele decă nu crede se pōte informă în persōnă.

Din cele multe ce am auzit sunt nevoit a descoperi una.

Muri adecă unu alumnu seminarialu C. Turețchi, care făcea parte din clerul bucovinēnu. Era și elu fiu de preot și locuia lângă mănăstire. Serviciul funebru era să se facă în biserică St. Ioan și ca unul ce aparținea clerului era să fie prohodit în biserică. Pă-

rintele Darie însă, din cauză că mama rēposatului nu i-a plătitu nimic, n'a voit să-lu primescă în biserică pe motive că nu-i căluger. Nu multu după aceea se mărită o fiică a d-lui Turturică după unu militar cernăuțēnu și cununia s'a celebrat înainte altarului din biserică. Femea respectivă n'a fostu din cleru, dēr a fostu din cēta părintelui Darie și de aceea s'a putut cununa înainte altarului. La ambele aceste casuri am fostu martur ocularu și am tōtă Sucēva ca martor. — Cum se pōte justifica părintele Darie? — Dēr eu nu-i ceru justificare, — dec'ar fi în țēră le noi de multu l'asū fi trimesū la schit, cu toți galbenii, cari îi dă pe la cei puternici cum vorbesce lumea. — Nu pot pricepe însă și aceea, de unde are d-sa putere să dea o casă și o parte din grădina vechei mitropolii unei fiice a administratorului, care și locuesce acolo? Ore nu mai sunt și mai mari decatu d-sa? — Tăcere.... Mai marii d-sale dăcă: ce să facem cu bietul moșnegu, are să mōră ca mănă. Se înșelă, că mai curēndu pot muri d-lor decatu d-sa.

La 24 Iunie (6 Iuliu) a fiecărui anu biserică mai serbeză încă unu hram: Nascerea păr. Ioanū Botezătorul seu Sēmzēenele. Înainte vreme în ziua acēsta se ținea bileu, astăzi numai pe lângă mănăstire își întind nise jarcar marfa. De o parte și alta a drumului ce duce la mănăstire cu o săptămăna înainte negustorii cei mici din Sucēva își fac niște șatre-colibe, înfigēndu pa-

Aplausele, cu care a fost întemplat acestă proiectă de concludă, părea că nu mai iau sfârșit. Bravul protopop Cupusarevic vorbind pentru concordiă dișe: »Unul pentru toți și toți pentru unul.«

Mare efectă a produsă escelenta vorbire a redactorului »Zastavei«, Iasa Tomici, care între altele dișe: »Ne trebuie preoți, cari să lupte cu bărbăția pentru legea și autonomia noastră, ăr nu popi cari 'și atărna orduri de gătă«. Alusiune la ordinul coronei de feră a patriarhului Angelici. Conferința a fostă salutată frașeșce de Sărbii din Croația și Slavonia. Peste 200 de telegrame de felicitare s'au primită din România, Serbia și Ungaria.

Răpörtorul lui »Pester Lloyd« e focă de supărată. că nici ună reprezentantă n'a dedicată măcară ună cuvântă de recunoștință guvernului unguresc. Noi scimă, de cumva rapörtorul nu scie, că recunoștință se cuvine celui ce face bine, ăr nu celui ce te ingenunche.

Blașiu, 29 Iunie 1885.

Domnule Redactoră! Multă s'a vorbită și se vorbesce și în diua de ađi de cătră unii despre o împăcare cu Ungurii, și cum scimă se crease o fôia politică română, care să mijlocăscă făimôsa împăcare. Răposata însă nu numai că n'a făcută nimică bine, ci a produsă scisiune între corpul națiunei; de aceea autoritățile administrative o și recomanda cu totă deadinsulă tuturoră Românilor. Dar D-đeu a îngrijită de i s'a cântată »vecinica pomenire.«

Și amă greși forte multă, decă amă mai cugetă de acuma la o împăcare cu aceia, cari te scotă din s. biserică, pentru că ești imbrăcată în portulă națională romănescă!! Se pôte cugetă la o împăcare cu aceia, cari după ce ne-au despoiată de drepturi încercă acum a ne despoia de ce avemă mai sântă, ce e vieța unui poporă, de limbă?! Să lăsămă ideea acăsta socială la o parte.

După abaterea acăsta, fie-mi permisă a trece la alte amănunte. În 21 l. c. n. și-au ținută Ungurașii din locă o petrecere pură națională, invitândă numai pe de-ai loră, pe jidovii și pe .... Romăni rătăciți. Și ca să nu fie invitată nici ună bună Română, întocmit'au lucrurile astfel: Au mersă, în absența Esc. Sale, vr'o 3 membri din comitetă, între cari și ună Totă, la dirigențele dominiālă ală Esc. Sale, căci aveau lipsă de locă unde să se țină aceea petrecere — și atari locuri posede aici singură Esc. Sa, — cu cuvintele următoare, nici decum rugătoare: »Dai-ne N... séu ba, că de nu îndată telegrafămă la Esc. Sa.« Cererea li-s'a incuviințată. — Se vede însă că făimosulă »Kultur egylet« a începută a călbezi și inimile Ungurilor de aici, ceea ce se probéză din următoarele: Romăni noștri atâtă studenți cătă și privați todăuna, fie la bală, maială séu altă petrecere, i-au invitată. Și au și urmată până acum invitărei, ei »domnii«, precum le place a se numi dela petrecere încôce, nefindă conduși de ură de rassă față de noi. Dar acuma, de când, veți Dămnă, se află aici magistru postală și ună funcționară telegrafică, ômenii tineri și prosboiați ca toți Ungurii din scôla modernă și infocați aderenți ai »Kultur-egylet«-ului, începe a se propagă și aici ura de naționalitate. Mă miră cum de nu au pășită până acuma numiții funcționari, ca împreună cu alți Unguri »neoiși« precum și ună Totă, să facă o filială a »Kultur-egylet«-ului și aici. Acestă din urmă e de origine română din țerană, dintr'o comună nu departe de aici. Tatălă séu și mamă-sa, asemenea frații dănsului pôrtă portulă opincarului română și încă mândri de naționali-

tatea loră, pre când elă, — nu-mi pôtu esplică din ce causă, pôte că unde capetă o lăfă de oficială din mâna ungrăscă, dar adunată cu sudore romănescă — se mărturiscesce cu nerușinare de ungră, negându-și naționalitatea. Așa circulă o făimă, că dănsulă s'ar fi esprimată cu o ocasiune ôre care că: de ar scie, că mai este în dănsulă vr'o vână de Română, o-ar tăia. Eu din parte-mi îlă mângăiu dișendu-i: să se și impusce, că prin môrtea dănsului căștigă Belzebută ună argată mai multă, ără ca noi să-i simțimă lipsa!

Ei, dér să nu trecă cu vederea cuvintele magistru-lui postală, rostite în ajunulă acelei petreceri, cuvinte mēduose ca următoarele: »az oláhok nem kell.« Și Dămnă D-đeule ce mai daună ne-a causată prin aceea că pre noi olahii nu ne-au invitată! Nu ne-a produsă nici o supărare, îlă asigurămă atâtă pre elă cătă și pe ceialalți consoți de o pătură, și din contră ne place multă modulă, în care și-au arătată arama! Ar trebui ca și noi să procedemă ast-felă de acum înainte, fără ca să ni se pôta impută că arătămă necultură, deôrece am urmată pe »civilisatorii« Orientului! Fi-va ôre așa? Vomă vedé.

Brutus.

A p e l ũ !

Cătră inteligința și poporulă română din ținutulă Reghinului și părțile învecinate.

Esperiința de tôte đilele, lupta de esistență a popôreloră și națiuniloră în mare, precum și a singuraticiloră în mică, — abstrăgēndă dela principiile economiei moderne — ne-a convinsă de fie-care, cumcă inaintarea în cultură este condiționată dela starea materială, acăsta apoi se căștigă prin muncă, comereiu și industriă, la cari tôte apoi factorulă principală îlă jôcă banulă. Fiindă acestea tôte aqvirate de ună poporă, de o națiune, dau garanțiă pentru o desvoltare națională. Motorulă principală dară ală tuturoră întreprinderiloră, banulă, se pôte mai ușoră căștiga prin asociare; trăindă noi deci în secululă asociăriloră, să ne însoșimă în tôte ținaturile și lucrândă și Dumneđeu ne va ajuta

Subscriși simțindă de multă necesitatea înființării unei atari asociări cu scopă de a inlesni căștigarea capitalului necesară pentru inteligința și poporulă din ținutulă Reghinului și vecinătate, în tôte întreprinderile séle, care suntă în mare parte de natură comercială, ne-amă decisă a lua inițiativa ca fondatoră ai unei atari asociări, și spre acestă scopă în sensulă legii comerciale, amă hotărâtă a emite în totă ținutulă și părțile învecinate 11 liste pentru subscriere de acțiuni — cerēndă sucursulă tuturoră ômeniloră de bine.

Scopulă întreprinderii deci va fi înființarea unei societăți de economiă pentru Romăni din ținutulă Reghinului și părțile învecinate cu reședința în Reghinulă săsesc.

Societatea se va înființa pe timpă nedeterminată cu ună capitală fundatoră de 40,000 fl., asigurată prin emitere de 800 acțiuni à 50 fl. v.

La subscriere se voră solvi 10% din prețulă nominală ală fiecărei acțiuni și o taxă de 1 fl. pentru fiecare acțiune, ăr restulă succesivă, în modulă ce se va satori la timpulă séu de direcțiune.

Favoruri nu se asigurăză nimēnui față de societatea ce se înființeză.

Subscrierile se voră face: în Reghină la Patriciu Barbu avocată și proprietară, — în Hodacă la Leon Lupu preotă și proprietară, — în Deda la Iosifă Tincu magistru postală și proprietară, — în Giurguiă la Michailă Platon notară și proprietară, — în Cuesde la Ionă Șandoră preotă și proprietară, — în Idicelă la Galacteon Șiađău protopopă și proprietară, — în Habică la Basiliu Mera notară și proprietară, — în Mesterhaza la Necita Callini primară și proprietară, — în Berchieșă la Eugenă Crișiană proprietară, — în Sângeorgiulă de Câmpă la Ludovică Simonă proprietară, — în Câmpeni la Dr. Absolonă Todea avocată, — cari suntă încredințați și

cu încasarea celoră 10% și 1 fl. taxă pentru fiecare acțiune, sub sēspunderea noastră solidară.

Subscrierile se voră încheia la 30 Augustă s. n. a. c. Reghinulă Săsescă, în 24 Iunie 1895.

Galacteon Șiađău protopopă, Patriciu Barbu adv. și proprietară, Basiliu Rațiu, protopopă, Dr. Absolonă Todea avocată, Eugeniu Crișiană, mare proprietară, Marinovitz comerciantă, Iosifă Tincu magistru postală, Ion Șandoră proprietar.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. ală »Gaz. Trans.«)

Pesta, 2 Iuliu. — Regele Sărbiloră visită eră după amēđi pe ministrulă Tisza și pe Trefort, apoi se duse în teatrulă națională.

Frankfurt, 2 Iunie. Lieske ucigașulă consiliarului polițienescă Rumpf, a fostă condamnată la môrte, eventuală (?) la 4 ani închisore corecțională și la perderea onôrei pe 10 ani. (Acăsta telegramă ni-a sosită ciuntată. — Red.)

DIVERSE.

Copilă monstru. — În diua de 7 Iunie curiate, o femeie din comuna Vărtopă, județulă Gorjă, a născută ună băiată, căruia îi lipsesce buza de susă și cerulă gurei, prin care se vede în intrulă capului, ăr nasulă este împărțită în două. Copilulă trăesce și este nutrită cu lapte ce i se dă cu o lingură.

O statistică. — Đilele acestea a apărută lista oratoriloră din Reichstagulă germană. Din acăsta listă se constată, că cancelarulă imperiului a luată cuvēntulă de 54 ori. În ședințele Adunării au fostă 3,075 discursuri; oratori suntă în ordinea următoare: D. Richter a vorbită de 334 ori, d. Windthorst de 135 ori, d. de Keller de 125 ori, d. Rickert de 102 ori, etc. etc. 236 deputați au luată parte la desbateri în ședința plenară, numără multă mai mare decâtă în ședințele anteriore. Acestă faptă se esplică prin discuțiunea modificăriloră tarifului vamală, cu numerosele sale cestiuni de detailă, cari se atingă de interesele cele mai diverse.

Statua lui Gambetta. — Citimă în »XIX-e Siècle«: Statua lui Gambetta va fi făcută din bronzulă tunuriloră chineze, aduse în 1880 de către generalulă Paikao. Acestă generală ală imperiului nu se îndoia cătuși de puțină că aducea materialulă trebuitoră pentru gloriificarea omului, care a rēsturnată în urmă imperiulă.

Cursulu pieței Brașovă
din 1 Iuliu st. v. 1885.

Bancnote romănescă	Cump.	8.90	Vënd.	8.94
Argent romănescă	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'or	»	9.84	»	9.86
Lire turcescă	»	11.15	»	11.20
Imperial	»	9.94	»	9.97
Galben	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusesce	»	124.50	»	125.50
Discontulă	»	7—10 % pe ană.		

Numere singuratice din »Gazeta Transilvaniei« se pôtu cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

Editoră: Iacobă Mureșianu.
Redactoră responsabilă: Dr. Aurel Mureșianu.

tru pari în pământă, ăr ca acoperemēntă întindă nisce țoluri rupte séu nisce scânduri. Marfa o întindă pe-o masă, care de multe ori n'are picioră ci e pusă pe ună polobocă, ăr marfa constă în câte-va scrâmbii ca vai de ele, lumânări, tămăia, bulci, covrigi încă nu lipsescă și ună clondiră cu rachiu. Lângă dănsii stau lipoveni cu vișine și cireșe; mai la delă ôle și strachine, fluere în câte ună sacă și 'mprejurulă vëndătorului o mulțime de flăcăi, cercândă fluierile ori de sună bine. Pe garduri suntă icône, mulțimea stă și le admiră. Pe stradă o mulțime mare de ômenii, ești mai multă dusă pe susă decâtă pe piciorăle tale. Romăni din România și Rutenii de prin Galiția se întelnescă aici, se uită unulă la altulă și mergă înainte cătă pôtu străbate. De odată o căruță te opresce, fiecare voesce să ajungă în curtea bisericăi.

Trubadurii ruteni din Galiția cu lirva (ună instrumentă cu o strună) stau prin șanțuri cântândă: »Sa sfete Varvara... imms.... fiecare trubadură însă e séu orbă, ciuntă séu ologă. Pe lângă dănsulă stă familia lui, care constă încă din câțiva copii mutilați inadinsă, ca nu cumva sēmēnța loră cea nobilă de trubaduri ruteni să se pērdă. Acestă soiu de ômenii facă ca cântecele naționale rutene să se mențină încă pe acestă pământă. Ei începă a se porni din Galiția de pe la Dumineca mare și răspândindă cântecele naționale rutene cântând prin

șanțurile drumuriloră, ajungă de Sēmzeene la loculă dorit. Fiecare trecătoră le svêrle cate ună bană. Ei suntă însă așa postați pe lângă drumă, ca între doi cu lirva vine și unulă fără lirvă, mai multă mortă, plină de bube, fără mână și picioră, încâtă îi vine a plange când îi auđi văitându-se. Vuetulă trecătoriloră, strigătulă negustoriloră poftindă la marfă, cânteculă trubaduriloră, valetulă bolnaviloră cerșitoră, te străplântă a fi în gura iadului. Fierbe vēsduhulă de ună lungă sgomotă asurđitoră și nimeni nu pôte trece pe stradă, fără de a nu primi proptele la spate.

Dacă ajungă cu mare greu până la turnulă de care am vorbită, aice sērmanii bolnavi oprescă drumulă întinđendă mânilă ca să le dai ceva de pomană. De-o parte și de alta sub turnă negustorii priveligiați de cătră mănăstire și-au întinsă mesele. Suntă vre-o patru familii, cari vëndă cruci de gypsă, făcute de vestitulă artistă din Sucéva cu numele Tôderă Romană séu Gregulescu. Atelierulă d-sale lucră neconținută câte-va sēptēmăni la cruci, făcēndă bani bunii, căci fiecare omă ce-a venită vre-o dată la st. Ionă și a cumpărată câte 4—8. Aceste familii mai au de vëndută și luminări, prosfori (prescuri) și, decă vine vre-ună călugără dela Nēmțu (mănăstire) cu linguri și metane séu icône, le cumpără cu preță mică, vëndēndu-le apoi cu prețuri redicate. De scăpămă și de acestă bazară ală Orientului intrămă în curte, ce'i

plină de căruțe, cari au venită cu vr'o trei đile înainte de serbare și au plătită taxa cuvenită ca să pôta stă în curte. Și prin curte găsesci negustori cu marfă, dar aceștia stau în deosebită grațiă la d-lă administratoră Turturică. Sērăcii te însoțescă până la ușa bisericăi, unde de o parte și de alta nisce femei vëndă felurite burueni și erburi de lēcă ca: sulcină, erbă mare, dumbrăvencă, inima leului, sēmzeenă etc. Cumpăratorii le țină ca ună sfântă suveniră, stropindu-le cu untă de lemnă ce-lă cumper de la capulă S-tului, folosindu-se de ele în casuri de bôle. —

Ajungēndă în tinda bisericăi pe lângă păreți stau preoți, făcēndă rugăciuni și aghiasmă în capă la ômenii. Nu suntă bolnavi, ci ei își implinescă voturile ce le-au făcută. Cu acăsta ocasiune vină preoți de prin satele vecine, din care causă călugăriloră de prin mănăstire nu le prea pare bine. Chiară din Cernăuți capelanulă mitropolitană vine ca să facă căți-va creșțari. Trecēndă înainte cu multă greutate, ajungă la o masă lungă la care mai mulți inși, indecomună civili, nēmuri de-ai lui Turturică, scriu liturghiele ce le dau ômenii. N'a venită nici ună omă la Sucéva, care să nu fi plătită câte-o liturghia.

(Va urmă.)

Beiu, Vodă, Domnă

ROMANŪ ISTORICŪ

de *Theochar Alexi.*

Apare în broșuri à 20 cruceri, 50 bani una cu ilustrațiunile originale.

Romanul va fi completu cu 34 broșuri.

Orî ce libraru, colportorù, legătorù de cărți etc. este gata a procura aceste broșuri franco, duse la casele onor. cetitorù.

Acéstă scriere este unică în tótă literatura română, căci în adevèrù nu posedămù nici unù romanu originalu coprindeudu peste 1000 de pagini din care, nici una nu este lipsită de interesu pentru orî ce cetitorù.

O variațiune bogată, precum nu oferă nici unul din romanele traduse, apoi interesul ce

ni sè excită pentru faptele istorice, preface lectura acestui romanu în o adevèrată plăcere, în unù bogatù isvorù nu numai de distracțiune ci și de instrucțiune.

Textulù romanului este însoțitu de ilustrațiuni, care și aceste sunt originale, compuse de unù artistu anume pentru acéstă scriere. Ea cuprinde istoria României, începèndu cu fanariotulù Caragea, trecèndu la revoluțiunea eterii grecesci și a lui Tudorù Vladimirescu, a cărui vieță, fapte și mörte tragică sunt cu de amènutulù descrise, atinge revoluțiunea dela 1848, tractèză pe largù Domnia lui Cuza, dându unù tablou amenunțitu despre acea epocă și încheiă cu alegerea lui Carolù de Hohenzollern.

Firulù, pe care sè înșiră aceste tablouri istorice, sè compune din unù sujetu senzaționalu în tótă puterea cuvèntului. — Unù tată, perđèndu zestrea fiicei sale, într'o scenă, unde acéstă o reclamă dela elù, își ese din fire și o lovesce de

mörte. Pentru a scăpa de pedèpsa legii, o târesce în grădină, unde îi taie capulù, îngropându-lù, pentru a face sè cređă lumea, că cadavrulù fără capù, este alù altei persóne. Cu tóte astea sè vede silitù a mărturisi faptulù și este condamnatù la muncă silnică. După câtva timpù sè descoperă că . . . dar cine voiesce a sci ce se descoperă, citèscă romanulù, unde va găsi cu ce sè-și ațițe, ș'apoi cu ce sè-și astèmpere curiositatea.

Cine-și procură întregulù opù de-a-dreptulù dela tipografia editóre plătindu-lù de-o dată înainte, sè va profita de economisirea portului adică va avea sè trimèță numai câte 15 cruceri de broșură sèu pentru 34 broșuri 5 florini.

Tipografia Alexi,
BRAȘOVŪ.

Tóte administrațiunile diarelorù românesci suntù rugate a ne face ofertă pentru publicarea acestui anunțu.

Anunțămù acelorù onorați cetitori, cari vorù binevoi a se aboná la fóia nóstră de aici încolo, că avemù încă în rezervă numerù dela începutulù anului 1885 prin urmare potù sè aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Specialități și mijloce de vindecatù ale sciinței și chemiei moderne.

Pentru fiecare specialitate singuratică, remediulù este garantatù, așa că la casù de nereușită, banii se înapoiază. — Fiecare lucru e aprobatù și găsitù cu totul nevătămătorù.

Peste nópte, fața cea mai necurată va deveni curată și netedă, efectulù este momentanù și neîntrecutù încă de nici unù mijlocù în lume.

Melusine veritabilă a Dr. Laroche:

Melusine este unù mijlocù probatù ce face fața și mânilor moi ca catifeaua și albe, colorindu-le rosa; Melusine depărtèză pistruii, petele de ficatù, cojii, cîmpiturile de vèrsatù, roșèta feții și a nasului, tóte necurăteniile pielii. — Melusine costă numai 98 cr.

Suculù-Samson alù Dr. Laroche:

prin care se pòte căpăta pèrù desù și frumosù și în locurile pleșuve, pèrulù slabù sè întăresce și capèță din nou viață, bărbile devinù dese și tari sub garanțiă, cu tóte că unora le pare de necređutù. — Cura 1 fl. 30 cr.

Amorida Dr. Haasmann

preface mânilor, aspre și întrebunțate la lucru, moi, albe și delicate, așa că prin mijloculù acesta se potù căpăta mânilor cele mai curate. Prețulù unei sticle de Amorida 65 cr.

Extractulù Dr. Piere din gugoși și cóje de nucă.

Ce face pe omù bètrânù așa de timpuriu, pe când corpulù și sufletulù suntù în putere, decâtù numai pèrulù surù; rarù se găsesce unù mijlocù de vâpsitù pèrulù, care într'adevèrù sè coloreze pèrulù frumosù și durabilù, prin multă ostenelă și nopți nedormite ne-a succèșù de a găsi unù mijlocù de vâpsitù pèrulù, care îndestulesce și pretensiunile cele mai rigurose, este de lipsă ca numai odată sè te spelì și pèrulù devine durabilù avèndu o coloritură naturală. Pèrulù din nou crescutù sè se spele numai odată pe sèptèmană. Prețulù unui pachetù originalù numai 1 fl. 5 cr.

Încrèțitorù din viorele alù Dr. Piere

Frisatù de pèrù fără focù, prin o pomadă de viorele pròspèță mirositoare. Acéstă are scopulù de a încrèți fiecare firù de pèrù numai prin simplă ungere și chiar pèrulù elù mai lungù se încrètesce. 1 Dosă 90 cr. Sèpunù e viorele, pròspèțù și veritabilù pentru toaletă, bunù entru fața. Bucata 25 cr.

Picăturile de dinți parisiane ale Dr. Wolf

facù sè înceteze îndată, cele mai înfricoșate dureri de măsele. Acestù Aether calmatorù de nervi face sè încete orî ce durere în 2—3 secunde cu garanțiă 1 Flaconù 44 cr.

Specialități de mai susù se expedèză numai

Celù mai bunù prafù de dinți parisianù alù Dr. Piere, prin care dinți devinù albi și curați. Pètra de pe dinți și mirosulù greu se delătura gura nu mai mirósă. Prețulù unui cartonù 45 cr.

Dr. La Roche

O mustată frumosă este podòba cea mai frumosă a unui tinèrù, făràmustată nu găsesce iubire la fete, fără mustată nici o sărutare. Căruia îi lipsesce mustata sè-și comande îndată o dosă de Mustaches-Balsam și se va mira despre succèșù O dosă împreună cu prescripțiã întrebunțării 85 cr

O bustă plină desvoltată este podòba cea mai frumosă a femeilorù. Decă lipsesce acéstă, sè întrebunțeze numai **Venus-Crème a lui Dr. Piere.**

La întrebunțarea acestei în decursù de 4 sèptèmani devine busta plină și desvoltată și pielea se înmòie și se albesce. Prețulù unei cutii 1 fl. 48 cr. Se pòte întrebunța și la pulpe.

Mijlocù pentru stèrpirea cloțanilor și a șórecilor.

Fîndù aceste animale moleste, într'unù numèrù câtù de mare, atâtù în casă și canaluri, câtù și pe câmpù se potù pentru totdeuna stèrpi. O dosă 90 cr.

Săpunù de păcură 26 cr. Săpunù de puciosă 28 cr. Săpunù de păcură cu glicerină 26 cr. Săpunù din flòrea sórelui cu glicerină: tóte săpunurile pentru conservarea tenului 28 cr.; pastă de dinți din flòrea sórelui glicerină și păcură, celù mai escelentù mijlocù pentru curățirea dinților 58 cr.

Pentru dame, cari au neplăcere de a le cresce pèrù pe obrazù sè se ungă odată cu așa numita Heloise și vorù delătura imediatù perii de pe obrazù sèu mâni. Unù etui cu prescripțiã costă numai 84 cr.

S'a descoperitù unù mijlocù cu numirea de Migräne-Tuben, care face sè dispară momentanù durerile de capù cele mai acute. Bucata 50 cr.

Fotografii, picante p. domni 12 bucăți sigilate 1 fl. 50 cr, 24 bucăți sigilate 4 fl. stereoscope calitatea cea mai fină 1 fl. 50 cr. Parfumuri veritabile, flaconulù 45 cr., sulimanù 65 cr. Poudra de Rix 65 cr. Hărtia pentru parfumarea odăilorù 10 cr.

Dr. La Roche

Bătăturile causèză dureri mari, de obicei se taiă aceste crescături; după cum ne învață însè esperiența acestù obiceiù e fòrte periculosù, așa că mulți cari ș'au tăiatù au avut de urmare chiar mörtea. Acestù pericolù ilù pòte delătura orî cine, care își comandă tinctura nóstră pentru bătături, care delătura imediatù fără dureri bătăturile, degerăturile și negeii. Prețulù unui flaconù numai 48 cr. 6 bucăți se expediezză franco.

cu prescripțiã de întrebunțare, trimiterea se face Trămiterea în genere cu rembursă.

Politură à la minute prin care orî cine își pòte polita mobilele u-ate, ungèndu-le numai o singură dată, devinù lucii ca oglinda; hiar și unù copilù e în stare de a face acéstă procedură. Acéstă politură se folosescè în Viena cu unù succèșù senzaționalù, pentru lustruirea de portale, dulapuri, mese, scaune etc. Unù ulciorù ajunge pentru întregulù mobilarù alù unei odăi. Costă 95 cr.

Săpunù de carbolù ca medicamentù.

Vindecă imediatù tóte bólele de piele și este mijloculù celù mai bunù pentru desinfecțiune, recunoscutù decătră tóte capacitățile. Vindecă bube și apèră ranele de aprindere și totdeodată se întrebunțèză la toaletă, încontra sgrăbunțelorù, cojii, roșela nasului cu unù escelentù rezultatù. Prețulù unei bucăți 30 cr.

Orî ce încălțăminte de piele se pòte face ca sè nu străbată apa pria piele, ungându-le cu alifia Blots. Nu pătrunde nici o picătură de apă, chiar dacã ar sta 8 zile în apă. Încălțăminte vechiă devine ca nouă, elastică și mòie și au totdeuna lustru ca și când arù fi unse cu lacù. Prețulù unei sticle 6J cr.

Dr. Gott Vattă încontra asurđelei.

Prin întrebunțarea acestei vatte a lui Dr. Gott se vindecă orî-ce suferință a auzului și a produsù deja succesele cele mai minunate. Cei slabi de auzù, cari au întrebunțatù tóte mijlocele, sè întrebunțeze acéstă vattă pentru ca sè scape în fine de suferința lorù. Tuiutulù de urechi, scursórea urechilorù și auzulù slabù se vindecă în 8 zile. Prețulù unui carton 1 fl. 20 cr.

Mătrèța este prăpăditórea pèrului, de aceea recomandămù spirtulù de mătrèță petersburgianù, cu spalarea de 3—4 orî dispare mătrèța stricaciósă pentru totdeuna.

Parfumù pentru odăi. Vreo-câteva picături pe sobă, parfumeză întrèga odaie pentru o qi întregă, astfelù că te cređi transpusù într'o grădină de rose. O cutie originală costă 45 cr.

Mirosulù din gură este o plagă,

care face pe fiecare nesuferibilù, fie elù frumosù, plinù de spiritù și amabilù, ocolescè chiar asemenea persóne și totuși este atâtù de simplu pentru a depărta ecéstă în 24 ore și adecă cu apă de Coco pentru gură, care curăță gura și gatulù, conservèză dinții și depărtèză imediatù durerea de dinți.

1 flaconù originalù dimpreună cu prescripțiã de întrebunțare costă 45 cr., 6 flacone se trimitù franco. discretă, plătindu-se anticipativù poste restante.